

האגודה הישראלית ללימודי המזרח התיכון והאסלאם (אילמ"א)
The Middle East & Islamic Studies Association of Israel (MEISAI)
الجمعية الاسرائيلية لدراسات الشرق الاوسط والاسلام

הכנס ה-48

של האגודה הישראלית ללימודי המזרח התיכון והאסלאם (אילמ"א)

יום רביעי | 23.4.2025 | כ"ה בניסן תשפ"ה | 17:00-09:00

המכללה האקדמית אחווה

פאנל 1

ספרות ותיאולוגיה בספרות הערבית הקלאסית: פאנל לזכרו של פרופ' ג'ורג' קנאזע

חדר 524

יו"ר: **ג'לאל עבד אלגני**, המכללה האקדמית אחוה

רחל חסון, המכללה האקדמית אחוה **אלמנטים של "אלפרג" בעד אלשדה** בספרות העממית בגניזה

מיכאל פלנקו, המכללה האקדמית אחוה **"Epistle on Life" by Abu Hayyan al-Tawhidi**

מחמוד נעאמנה, המכללה האקדמית אחוה

"Suffi Issues Unsolved": The Antiquity of the World and the Principle of Creation in the Manuscript of the Sicilian Letters of Ibn Sab'in al-Andalus

פאנל 2

לשנות כדי לשמר: על הקשרים שבין תמורה כלכלית להמשכיות פוליטית במזרח התיכון של שנות החמישים

חדר 522

יו"ר: **עמוס נדן**, אוניברסיטת תל אביב

ימי רוט, אוניברסיטת חיפה **ח'אלד אל-עט'ם ואסטרטגיית הפיתוח המוגבל של האליטה הסורית המסורתית בשנים 1946-1957**

עודד מארק, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב **הכללה כאמצעי שליטה: כניסתם של ערבים-פלסטינים לאיגודים המקצועיים של ההסתדרות, 1952**

רלי שכטר, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב **מלוכה מודרניסטית: תוכניות פיתוח ככלי לשימור המשטר באיראן ובערב הסעודית, 1953-1963**

פאנל 3

עיצוב השיח והזהות בתנועות אסלאמיסטיות

חדר 521

יו"ר: **גד חיטמן**, אוניברסיטת אריאל

בשמת יפת, אוניברסיטת אריאל **תפיסת הדמוקרטיה וזכויות האדם בשיח תנועת האחים המוסלמים במצרים לאחר הפיכת יולי 2013**

עידו זלקוביץ', המכללה האקדמית עמק יזרעאל **נשק של נייר: בולי החמאס ככלי תעמולה**

אלי אלישיך, אוניברסיטת בר אילן **יצירת מודל מבוסס AI לאיתור וניטור קהילות סלפיות וירטואליות: הקהילה הסלפית בבריטניה כמקרה בוחן**

פאנל 4

מגמות בחינוך במזרח התיכון: פאנל מטעם מכון IMPACT-se

חדר 523

יו"ר: **אלדד פרדו**, מכון IMPACT-se

אריק אגסי, מכון IMPACT-se **כוחם של ספרי לימוד: החינוך ברשות הפלסטינית ובאונר"א**

יונתן נגב, מכון IMPACT-se **יהודים ויהדות בספרי לימוד בעולם הערבי והאסלאמי**

איתם שלו, מכון IMPACT-se **מגמות ביחסי חוץ בספרי לימוד ממלכתיים במדינות ערב**

פאנל 5

זהויות מתהוות ולאומיות מאתגרת במזרח התיכון

חדר 525

יו"ר: **רונן א. כהן**, אוניברסיטת אריאל

יובל ברמי שובל, אוניברסיטת אריאל **כדורגל וזהות לאומית: השוואת תפקידי הכדורגל בעיצוב הלאומיות באיראן ובערב הסעודית**

אריאל בלחסן יפעי, אוניברסיטת אריאל **מהתפרקות מדינית להתעוררות לאומית: בניין לאום ומדינה של מדינות מרכז אסיה: אזרביג'אן וקזחסטן כמקרי בוחן**

נועה ריבן, אוניברסיטת אריאל **השיעי הלבנוני בעידן המודרני, במלכוד הזהויות**

שרה לורן זילברבוך, אוניברסיטת אריאל **סוגיית מינוי נשים במערכות המשפט הדתיות: מחקר השוואתי בין איראן לישראל**

הפסקה: 10:30-10:45

פאנל 1

להנציח ולהשכיח: זיכרון קולקטיבי בשרות משטרים אוטוקרטיים ותיאוקרטיים במזרח-התיכון

חדר 521

יו"ר: **מירה צורף**, אוניברסיטת תל אביב

יונתן מנדל, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, **דותן הלוי**, אוניברסיטת תל אביב אהבה/עזה: הנאמנות לפלסטין בקולנוע המהפכני המצרי
שחר בשן, אוניברסיטת תל אביב **מנרטיב לא ישחרר גם המוות**: בהשת זהרא, בית הקברות של טהראן – מחוז זיכרון בשירות משטר האיתאללות
מירה צורף, אוניברסיטת תל אביב **לוח השנה בשירות משטרו של עבד אל-פתאח אל-סיסי**: השכחת ה-25 בינואר 2011 והזכרת ה-30 ביוני 2012

פאנל 2

היסטוריה סביבתית של קרן אפריקה – מבטים חדשים וגלובליים

חדר 522

יו"ר: **חיים קורן**, אוניברסיטת רייכמן

אירית בק, אוניברסיטת תל אביב **משברים פוליטיים וסביבתיים באתיופיה ובסודאן** - תפקיד הארגונים האזוריים
אבישי בן-דרור, האוניברסיטה הפתוחה **עות'מאן צאלח סבי (1934-1987)**: לאומיות, אסלאם וסביבה באריתראה
מתן דניאל, אוניברסיטת תל אביב **השפעת תנאים סביבתיים על פעילות ארגוני טרור**: אל-שבאב בסומליה כמקרה בוחן

פאנל 3

הבדווים בישראל ובמרחב: פאנל לזכרו של ד"ר יצחק (קלינטון) ביילי

חדר 523

יו"ר: **מוחמד סואעד**, המכללה האקדמית גליל מערבי

יואב אלון, אוניברסיטת תל אביב **שבטיות פלסטינית בירדן**: הוויכוח על מקומם של הפלסטינים בירדן כפי שמשתקף בסוגת הספרות השבטית
מוחמד סואעד, המכללה האקדמית גליל מערבי **היחסים בין הבדווים לשלטונות העות'מאניים בארץ ישראל בשלהי התקופה העות'מאנית**
אלי עצמון, חוקר עצמאי ויועץ לרשויות המקומיות הבדוויות בנגב **הבדווים בנגב: בין המלצות ועדת גולדברג 2007 לבין תוכנית "המיקודים" של השר שקלי - קונפליקטים ותהליכים מואצים**
איריס פרוכטר-רונן, מכללת אורנים **שירה נבטית במדינות המפרץ: גלוקליזציה במדבר ו"קיימות תרבותית"**

פאנל 4

מחשבה אסלאמית חדשה

חדר 524

יו"ר: **אביטל הולדנגרבר**, מכללת אורנים

רועי נחמיאס, אוניברסיטת תל אביב **מרחבי הגמישות האסלאמיסטיים – מעמד האשה בהגותו של ראשד אל-ע'נושי**
מוחמד אל-עטאונה, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב **חידוש (תג'דיד) במחשבה ההלכתית המוסלמית של תחילת המאה ה-21**
רות רודד, האוניברסיטה העברית בירושלים **קריאת תגר על סמכויות דתיות: פתוות ומפתיות מודרניות במצרים וישראל**
אודיה שאז, אוניברסיטת בר אילן **הלכה ושריעה בהשתלבות החברתית של ערביי ישראל – עסקאות נדל"ן כמקרי מבחן**

פאנל 5

בין ירושלים, בירות ודמשק: גיאופוליטיקה, מלחמה ומהפכה בגבול הצפון

חדר 525

יו"ר: **משה מעוז**, האוניברסיטה העברית בירושלים

יוגב אלבז, מרכז משה דיין, אוניברסיטת תל אביב **סטטוס-קוו ושברו: יחסי ישראל-חזבאללה, 2013-2024**
איתן ישי, האוניברסיטה העברית בירושלים ומכון מיתווים **בין ציר ההתנגדות למגן לבנון: על דילמת הזהויות של חזבאללה בצל מלחמת "חרבות ברזל"**
משה מעוז, האוניברסיטה העברית בירושלים **מרידות נגד משטר הבעת' בסוריה: "האחים המוסלמים" בהשוואה להיאית תחריר אל-שאם**
עידו יהל, מרכז משה דיין, אוניברסיטת תל אביב **המאבק על סוריה שאחרי אסד: כיצד ההפיכה בסוריה תשפיע על מערך הכוחות האזורי**

מושב שני: 10:45-12:15

פאנל 6

הצ'רקסים: תהליכי התערות במרחב המזרח תיכוני תוך שמירת זהות קבוצתית

חדר 604

יו"ר: **ראובן עמיתי**, האוניברסיטה העברית בירושלים

יו"ר שותף ומגיב: **חן בום**, המרכז האקדמי הרב תחומי ירושלים, ומכון טרומן, האוניברסיטה העברית בירושלים

נארת אבראק, אוניברסיטת חיפה **ההתיישבות הצ'רקסית ברמת הגולן בין 1878-1918**

ליסה שבסו, אוניברסיטת חיפה **צ'רקסית כשפת מורשת בישראל – רכישת שפת אם בהקשר רב לשוני**

הדס בום, האוניברסיטה העברית בירושלים **הערבית הדבורה בכי צ'רקסים בגליל**

מושב מליאה: 12:15-13:15

ברכות

פרופ' יפעת ביטון, נשיאת המכללה האקדמית אחוה

פרופ' יצחק רייטר, נשיא אילמ"א

"המזרח החדש" – התפתחויות חדשות

פרופ' גד גילבר, עורך-שותף

טקס הענקת אותות יקירי אילמ"א

פרופ' שרה סבירי, האוניברסיטה העברית בירושלים

פרופ' בנימין אברהמוב, אוניברסיטת בר אילן

פרופ' אשר ססר, אוניברסיטת תל אביב

טקס הענקת אות אילמ"א עבור תרומה מיוחדת בתחום הנחלת הלשון הערבית

פרופ' יוסף דנה, אוניברסיטת חיפה

טקס הענקת פרסי אילמ"א לעבודות מ.א. ודוקטורט מצטיינות

הפסקת צהרים: 13:15-13:45

פאנל 1

כיווני מחקר חדשים בהיסטוריה עות'מאנית

חדר 521

יו"ר: **גד גילבר**, אוניברסיטת חיפה

רוני אגסי כהן, האוניברסיטה העברית בירושלים היסטוריות מאוירות וזיכרון חומרי: עיצוב הזהות האימפריאלית העות'מאנית דרך פטרונות

אבנר וישניצר, אוניברסיטת תל אביב הזוי: על דרווישים מעושנים ודמיונות מסוכנים

יובל בן-בסט, אוניברסיטת חיפה המושבות היהודיות בארץ ישראל במפקד העות'מאני של 1905: הערכה, כוונציאל ובעיות מתודולוגיות

פאנל 2

הספרות הערבית בישראל בין הלוקאלי, המרחבי והאוניברסלי: פאנל מטעם האקדמיה ללשון הערבית

الأدب العربي في إسرائيل بين المحلية والإقليمية والإنسانية العامة: جلسة من قبل مجمع اللغة العربية

חדר 522

יו"ר: **מוסטפא כנהא**, האקדמיה ללשון הערבית והאוניברסיטה הפתוחה

חוסין חמזה, האקדמיה ללשון הערבית והמכללה האקדמית הערבית לחינוך בישראל - חיפה

طه محمد علي وشعرية التفاصيل الصغيرة

אמינה חסן, האקדמיה ללשון הערבית

اللغة في الأغنية الشعبية الفلسطينية: ظواهر، غايات ومناسبات الملاحة نموذجًا

סלים אבו ג'אבר, האקדמיה ללשון הערבית והמכללה האקדמית אחוה

سمير نقاش: بين الهوية الأدبية وتحديات الواقع

פאנל 3

ישראל בסביבה משתנה: אתגרים והזדמנויות

חדר 524

יו"ר: **יהודה בלנגה**, אוניברסיטת בר אילן

אלי פודה, האוניברסיטה העברית בירושלים על פרשת דרכים: ישראל במזרח התיכון בעקבות הסכמי אברהם ומלחמת ה-7 באוקטובר

גליה לינדנשטראוס, המכון למחקרי ביטחון לאומי תורכיה וסוריה בעידן פוסט-אסד: בעלת הבית החדשה?

יוסרי ח'יזראן, המרכז האקדמי שלם עידן חדש בסוריה ובלבנון לאחר נפילת משטר אסד?

און וינקלר, אוניברסיטת חיפה מ"ביטחון לאומי" ל"ביטחון הלאום": המקרה הייחודי של ישראל

פאנל 4

עיונים בהיסטוריוגרפיה ממלוכית

חדר 523

יו"ר: **חאתם מחאמיד**, האוניברסיטה הפתוחה והמכללה האקדמית סכנין

קובי יוסף, אוניברסיטת בר אילן על הדרגה של אמיר חמש (אמיר ח'מסה) במצרים בתקופת הסולטנות הממלוכית (1250-1517)

ראובן עמית, האוניברסיטה העברית בירושלים "היאסה של התורכים": עיון מחודש על רקע תולדות המונגולים

אור אמיר, האוניברסיטה העברית בירושלים "אלו דברי גנאי במסווה של שבח": ביקורתו של אליאפעי על אלד'הבי ביחס לקדושים צופים

פאנל 5

מעברי ידע בירושלים בימי הביניים ובעת החדשה: לקראת מבט השוואתי

חדר 525

יו"ר: קטיה ציטרין, האוניברסיטה העברית בירושלים

אנה גוטגרץ, אוניברסיטת חיפה עיצוב הטופוגרפיה הקדושה של ירושלים הפרנקית כזירה של מעברי ידע
זואי בינסטוק, אוניברסיטת חיפה לכבוש את ירושלים בשנית: מסיפור משיחי להתישבות בריטית בפלסטין
עמית לוי, אוניברסיטת חיפה המוזיאון העממי בירושלים המנדטורית: ערבים, יהודים, בריטיות והרגע האתנוגרפי

פאנל 6

היסטוריוגרפיה ופרשנות קוראן קדומה

חדר 602

יו"ר: ח'אלד סינדאווי, מכללת אלקאסמי

זהר הדרומי-אלוש, Trinity College Dublin עברית בין מקרא לקוראן: הדים עבריים בסיפורי התנ"ך בקוראן
יולנדה יבור, האוניברסיטה הפתוחה ומכללת אורנים חשיבותו של סיפור גירוש הגר וישמעאל במסגרת הבניית האתוס האסלאמי
סאלח עבוד, המכללה האקדמית עמק יזרעאל דמותו של עלי בן אבי טאלב בהיסטוריה המוסלמית הקדומה

הפסקה: 15:15-15:30

פאנל 1

שיח חוקרים על לימודי המזרח התיכון בישראל מאז ה-7 באוקטובר

חדר 522

יו"ר: **אהוד טולידאנו**, אוניברסיטת תל אביב

אלי פודה, האוניברסיטה העברית בירושלים **צופים מהצד או מעורבים? חשיבה מחודשת על תפקידה של המזרחנות בזמן מלחמה**

אמציה ברעם, אוניברסיטת חיפה **שגיאותיהם של אנשי מודיעין וחוקרי מזרח תיכון ומה ניתן ללמוד מהן?**

נסיה שמר ודניאל רוט, אוניברסיטת בר אילן **תפקידם של חוקרי המזרח התיכון כמתווכים ובוני גשרים בין החברה היהודית לחברה הערבית לאחר ה-7**

באוקטובר

יצחק רייטר, מכללת אלקאסמי ואוניברסיטת רייכמן **אתיקה אקדמית ומתודולוגיה בניתוחיהם של חוקרי המזרח התיכון והסכסוך הישראלי-פלסטיני**

שיח חוקרים כתוח

פאנל 2

לימודים עוסמאניים ותורכיים: הדור הבא

חדר 521

יו"ר: **מירי שפר-מוסנזון**, אוניברסיטת תל אביב

אסף טלגם, אוניברסיטת תל אביב **היסטוריה סביבתית של מישור החוף בסוריה הגדולה, 1858-1700**

רינת פלג, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב **אתגרי המחקר: לימודי שפה ומחקר ארכיוני**

שלי ליבוביץ קלאורה, אוניברסיטת תל אביב **ביאנלות לאמנות עכשווית במרחבים מוסלמיים: איסטנבול, מרדין ושארג'ה**

פאנל 3

על מרדנות וערים מושחתות: התנגדות ושבירת מוסכמות בספרות הערבית המודרנית

חדר 523

יו"ר: **הילה פלד-שפירא**, אוניברסיטת אריאל ואוניברסיטת בר אילן

בסיליוס בוארדי, אוניברסיטת בר אילן **החתרנות המורכבת בשירה הפלסטינית בישראל: מן ההתנגדות הישירה להתנגדות המורכבת**

פרידה אלקרינאוי, המכללה האקדמית אחוה **דיסטופיה וגילוייה ברומן האלג'יראי *وطن من زجاج* מאת יאסמינה צאלח (ההרצאה תועבר בערבית)**

שרון שטרית ששון, אוניברסיטת בר אילן **"אחות של שייקספיר" – עיון בכתבתן החתרנית של יוצרות בספרות הערבית המודרנית**

רון זיידל, מרכז משה דיין, אוניברסיטת תל אביב **הדיסידנט: טהא חאמד אלשביב וכתבתו החתרנית תחת צדאם חסיין**

פאנל 4

עיונים בתרבות התקופה הממלוכית

חדר 604

יו"ר: **דכנה אפרת**, האוניברסיטה הפתוחה

דניאלה טלמון-הלר, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב **כתבי קודש בעיר הקודש: ספרי תורה, ברית חדשה וקוראן בירושלים הממלוכית**

ליבנת הולצמן, אוניברסיטת בר אילן **"הספר האבוד" מבגדאד ומסעו לדמשק הממלוכית (מאות 11-14)**

יהושע פרנקל, אוניברסיטת חיפה **ג'לאל אל-דין אל-בסטאמי: שיח' צופי בירושלים הממלוכית (מאה י"ד)**

מושב רביעי: 15:30-17:00

פאנל 5

יהודים בעולם האסלאם

חדר 606

י"ר: **טל שנהב**, אוניברסיטת הפתוחה

אלינער ברכת, אוניברסיטת תל אביב, המכללה האקדמית אחוה והמכללה האקדמית ספיר חדשנות לצד שמרנות: רבניים וקראים בירושלים הפאטמית

דותן ארז, אוניברסיטת בר אילן בין ערבית לעברית: המפנה הלשוני של החברה היהודית בתקופה הממלוכית

אלימלך וסטרייך, אוניברסיטת תל אביב מעמד הנישואין של האישה במשפט העברי במרוקו: בסביבה מוסלמית, מול אתגרי המערב

פאנל 6

גלגולי טקסטים ופרשנות בערבית

חדר 525

י"ר: **שלומית שרייבום-שבטיאל**, המכללה האקדמית אחוה

אריק סדן, המרכז האקדמי שלם משתי מסורות מסירה למהדורה אחת: כתבי היד באותיות ערביות ובאותיות עבריות של התרגום והפירוש בערבית-יהודית

של יפת בן עלי לספר איוב

ביאטה שייחטוביץ', אוניברסיטת תל אביב המדקדקים כפילולוגים: עמדות המדקדקים הערבים כלפי הקורפוס הפואטי

אלמוג כשר, אוניברסיטת בר אילן מקצוץ לקהיר: גלגוליו של ספר דקדוק

שלמה אלון, האקדמיה ללשון הערבית והמכללה האקדמית אחוה

مشروعية خلافة عثمان بن عفان – مطالعة صرفية فعلية للنصوص العربية القديمة

למי שאינו בעל תפקיד בכנס – חובת הרשמה מראש בקישור הבא

להרשמה <<

דרכי הגעה <<